

venes forskellige formål og tilblivelsestidspunkt.

Som generelt træk ved afgrænsningen kan det konstateres, at retsopfattelsen har udviklet sig fra et snævrere erhvervsbegreb henimod et mere rummeligt og fleksibelt begreb.

Ved de forskellige loves afgrænsning af begrebet erhvervsdrivende synes man overvejende at lægge vægt på arten af den udøvede virksomhed. Tilsigtes det normalt at indvinde økonomisk udbytte, vil man betragte virksomheden som erhvervsdrivende, uanset om virksomheden konkret betaler sig. I en række love anses en virksomhed ligeledes som erhvervsdrivende, såfremt den leverer varer m.v., for hvilke virksomheden normalt forlanger betaling, der dækker omkostningerne. At der i den konkrete situation faktisk ikke erlægges noget vederlag, er ikke afgørende.

På denne baggrund har udvalget fundet det mest hensigtsmæssigt i loven udtrykkeligt at fastlægge, hvilke fonde der skal anses for erhvervsdrivende. Man har endvidere fundet, at det afgørende kriterium bør være, om fonden leverer varer eller immaterielle rettigheder, tjenesteydelser eller lignende, for hvilke der normalt ydes vederlag, eller udøver virksomhed med salg eller udlejning af fast ejendom. De hensyn, som begrundet udarbejdelse af særlige regler om erhvervsdrivende fonde, gør sig efter udvalgets mening gældende ved alle sådanne fonde.

Det fremgår heraf, at også fonde, som har et formål, der adskiller sig fra eller ligger ud over erhvervsdrift, f. eks. almennyttige fonde eller familiefonde, anses som erhvervsdrivende, hvis formålet søges opnået på de angivne måder.

3. Et vigtigt spørgsmål for udvalget har været, om bestemmelserne for erhvervsdrivende fonde også bør gælde for fonde, hvor den erhvervsmæssige virksomhed udøves gennem en anden virksomhed, typisk et aktie- eller anpartsselskab (dattervirksomhed), som fonden har en særlig kvalificeret tilknytning til (holdingfonde).

For så vidt angår holdingfonde, hvor dattervirksomheden er organiseret som aktie- eller anpartsselskab, har udvalget fundet, at ønsket om i princippet at ligestille de forskellige virksomhedsformer må føre til, at sådanne fonde anses som erhvervsdrivende, hvis

fonden og datterselskabet efter reglerne i aktieselskabslovens § 2 udgør en koncern.

Med hensyn til dattervirksomheder, som ikke er organiseret som aktie- eller anpartsselskaber, henviser udvalget til, at sådanne virksomheder ved lov nr. 284 af 10. juni 1981 om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. er inddraget under koncernbegrebet. Et flertal af udvalgets medlemmer finder, at dette bør føre til, at fondslovgivningens koncernbegreb – og dermed begrebet erhvervsdrivende fonde – udvides til at omfatte andre virksomheder end aktie- eller anpartsselskaber, hvis fonden har den i aktieselskabslovens § 2 nævnte forbindelse med disse virksomheder.

4. Under drøftelserne af regler for de fonde, der herefter skal anses som erhvervsdrivende, har udvalget fundet, at det på en række punkter ikke vil være rimeligt eller hensigtsmæssigt uden videre at overføre aktie- og anpartsselskabenes regler til erhvervsdrivende fonde, og man har derfor, hvor de hensyn, som ligger bag disse love, ikke eller dog ikke fuldt ud gør sig gældende, eller hvor fondenes særlige karakter motiverer andre løsninger end selskabslovenes, undladt at overføre de pågældende regler eller foreslået bestemmelser, der fraviger selskabslovenes ordning.

Herigennem har man opnået en ikke ubetydelig forenkling i forhold til selskabslovene.

V

Offentligt tilsyn

1. Udvalget har indgående drøftet, om der for fonde eller visse grupper af fonde bør etableres et offentligt tilsyn. De generelle regler, som udvalget foreslår for fonde, herunder erhvervsdrivende fonde, har som nævnt til formål at medvirke til at sikre, at fondenes virksomhed udøves på forsvarlig vis. Og så den øgede offentlighed med hensyn til fondenes virksomhed, som udvalget foreslår, vil bidrage hertil.

Efter udvalgets mening er der imidlertid herudover behov for visse tilsynsregler. Udvalget har herved lagt vægt på fondenes økonomiske og samfundsmæssige betydning. Endvidere har det for udvalget været væsentligt, at fonde normalt skal virke uden tidsbe-